

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Sama Novin na leto je vsekoli na njegov naslov 8 K.
Skupno v deset voo . . . . . 6 K.

Naročniki k Novinam brezplačno dobijo vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar Sveta Jezušovega.“

Sama ednoga drebna je doma 10 florov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

pleb. v Dolonih, NAGYDOLÁNY, Vasmeogyo.

K temi se more pošilati naročilno i vel doplat, no
pa v tiskarno ali v Crenšovos.

Lastnik i izdajatelj Novin i Marijinoga
Lista je Klekl Jožef vp. pleb. v Crenšovoskih, Cserföld, Zalamegye.

Nedela XVIII. po Risalih.

Stopivši Jezuš vu ladjico, prek se je pelao, i prišao je vu svoj varaš. I ovo prinesli so k njemu z žlakom vdarjenoga na posteli ležečega. I XX. vidloši Jezuš vero njihovo, pravo je z žlakom vdarjenomi: Vupaj se sinek moj, odpuščajo se tebi tvoji grehi. Mataj IX.

Jezušov varaš so nebesa. Ki šče ta priti, more sestti na ladjo, to je, more sveto živeti. Morje je zemelško življenje.

Vsaki se more paščiti vu on varaš. Tam je na gvušnom. Tam je mir. I ne veke de mir. On grad je lepi, na veke je razsvetleni. Kak sv. Janos piše: Varaš ne potrebuje niti sunca, niti meseca, da bi vu njem svetila, ar svetlost božja razsveti njega i njegov posvet je agnjec i bodo hodili narodje vu njegovoj svetlosti. Na dale piše sv. Janoš: Ne spride na nje sunce, ne vovčina, ar agnjec, ki je med njimi, je zakrije i j pripelja k vretinam žitka i zbrise Bog vse skuze iz njihovih oči. Tam je vu obilnosti vse veselje. Boga bodo vidili vu njegovoj lepoti. Veselili bodo se vu družbi angelov i svcev. Tam je na veke svetek. Nikaj drugo ne bodo delali, kak počivali, gledali, ljubili, hvalili, popevali, kak sv. Augustin pravi. Potem ka bi naš drugi cil bio na zemli. kak priti vu kraljestvo, šteromi ne bode kenca i vu štero kraljestvo nas naj pripela vsemogoči Bog, Amen.

Molitev za povrnjenje Japoncov.

„O Marija, bliščeča danica, šteri si bližanji izhod Suuca pravice i pravičnosti nazuanila, kda si se prvič na zemlji prikazala: Japonske podložnikom se sladko zasveti, naj duhovno trnico raz ženejo. i večne Svetlosti lepoto, tvojega Sina, našega Gospoda

Jezušu Kristušu verno spoznajo. Amen. (Na den ednok se dobi 300 dueven odpustek za to molitev, če se v stani milosti opravi. Ki jo pa en celi mesec opravlja vsaki den, dobi še popolen odpustek, če se spove, prečisti i na namen Materecerkve moli. — Pij X. 1909. jul. 8. — Benedikt XV. 1918. jan. 16)

Bojna.

Časniki ententa pišejo, da na zahodnom bojišči ti najhujši boji so ešče od zajaj. Nemci se ščejo vu Hindenburgovih postojankah podpreti i ostanoti čez žime. Nemci za sehom vse fundajo, občine, štere znovič vu roke francozov pridejo, so z vekšega samo rúšine. Čete ententa vu vpuščenoj zemli naprej idejo. Sibirska vlada je Nemciji bojno napovedala.

11. sept. Francozi pišejo, da bitje na zahodnom skoz teškejše gračtje. Velka krajina je pod vodov. Tanki so zgubili svojo važnost. Nemski casar vu fabriki Essenskoj je govorio k delavcom. Bojne smo mi ne šteli, je pravo. Zrok bojne je zgrabljivost. Kda se skonča bojna, ne vemo, nego to znamo, da moremo, trdno stati. Na slednje je pito delavce je li ščejo vzdržati. S ednov rečjov so potrdili.

13. sept. Višjo nemško poveljstvo se spomina od avstrijsko vgrskih čet, štere so na zahodnom bojišči zastopale proti francozom. Pri sv. Michieli so protinapadali i tak so mogoče učinili Nemcom, da so se meknoli. — Na Ruskom je znovič revolucija.

14. sept. Znano je, da 12. dec. leta 1916. so naši no mirovno pogajanje pozvali bojuvajoče se vlade. Zdaj znovič na pogajanje pozava naš zunanji minister grof Burian. „Vse povsedi, i vu sovražnih državah si pot

tere žela do mira i ona volja, da bojno naj ne odloči izključno sila orožja.“ „Či bi včasi bio štoj, ki bi s orožjom šteo sovražnika obladati, brezi dvoma je či bi včasi to mogoče bilo, bi na dale krvavi boji bili.“ „Pravičen mir je tisto, šteroga vsaki narod žele.“ Zato naš zunanji minister vse sovražne vlade pozava, naj pošlejo pveblaščene koma na neutrálno zemlo, da si z rečjov pogučijo, naprej dajo i sprejmejo eden ovoga žele i misli.

Dom i svet. — Glási.

V Somboteliskom seminišči devet bogoslovcov mamó. Inda sveta je bilo 30. Te dni ešče pridejo ništeri vojaški bogoslovci i trije taljanski vlovleni bogoslovci.

Brütiv (cintor) ščejo vkraj vzeti v Bodonci? Dobo sam pismo z Beča od ednoga našega naročnika, piše nam, da je meseca julija doma bio v Bodonci pa je zvedo, da protastanti ščejo brütiv vkraj vzeti. Pisatelj je nakanjen brütiv od vesi kúpiti. da bi katoličani meli, koma se pokapati. Katoličani ščejo tam edno kapelo zozidati. Mesto dam pismi i prosimo one, kem je mogoče pomagati, naj delo opravijo. Lagoji clovek je, ki med bratami — papincami i luterenami nemir dela. Mi ščeno vu miri živeti, tresetiletne verske bojna so minole, dvide nam že pet letna svetovna bojna.

Povlašajo podporo vojnim sirotam. Sirotna deca, kem je oča vu bojni mro, dobijo 196 k na leto, pojbye do 17 let, dekle do 14 let. Či jih je vec od dva, — te dobijo 132 k.

Velki ogenj je bio v Čakanji 11. sept. Žgorelo je 6 hiš.

Maksimal cene spic (vžigalic): svedske 8 fil, 49-ne 11 fil. 56-ne i žveplene 12 fil. — vsa ka škatla.

Moja senja Čteo sem i po čtenji sem zaspao. Kaj se mi je senjalo, ovadim potem, ka popišem, kaj sem čteo. Dobrih katoličanskih novin „A Sziv“, vredništvo se je moglo v Pešti v drugo mesto seliti, v prvom so njemi stan gor-povedali. Tem novinam — budi mimogredé povedano, ka tudi v slovaškom i nemškom jeziki izhajajo, je glavna naloga širiti pobožnost, kak našim Novinam. Od bratja tak gučim. Seliti so se mogla. V Pešti pa to vno go košta vsikdar, v boji pa jezero bole. A ljübezen je pa iznajdljiva zdaj tudi, bole, kak pred bojom. Prišla je ta selitvi na pomoč. Neka neimenüvana gosta v Pešti si je štela zim-ki kaput šuvati dati. Staroga že šest let nosi pa je ponošeni. Zdaj zvede, ka se dobre novine seliti moro. Zmislil si na dobrote, štere je njema düsa ž njih cecala i se nakan, ka de zalvolna za nje. Mati šče postati tem dobrim novi nam. Mati pa — si misli, — more dete varvati. V naročje si vzemen zato jaz tudi to moje dete, novine — pravi proti sebi — pa bom je nesla na novi dom. Foringa je draga, kaput mo edno leto ešče ta voščila. najsi däm petsto koron na potroše selitve dobrit, krščanskih novim. To sem čteo z genjenim i veselim srcom. Po čtenji sem zadremao i to le senjo mea. V rokah sem držao naše male, dobre krščanske „Novine“, štere so pa štiri strani mele. Prvi dve strani sta bile naštampanive, drugive dve praznive. Kak si premišljam nad tem, zakaj sta dve strani praznive, prileti roj v hišo pa včele zečno medtoriti na prazne strani i jihve napunita z medom. Pa kda se nad tem čüdüjem, vidim z meda narejeno reč na papiri: Marija. — Denem štiri strani té Novine i si vzemen drugé v roka. Pa te ravno tak majo dve strani praznive, kak prve. I kda gledam prazne strani, vidim obilno trave, rož polskih, kak na travniki, rasti na njima. I rože glavce vküpnagnejo i lepi venček napravijo, pod šterim je zapisano: Jezusek Čudivanje mije še vekše poštanolo. Kaj koli to pomen? Zdaj se mi bliža neki mož. pa me pita, kaj si premišlavam. Jaz njemi v reč vujdem pa ga oprašam, odket i kam ide. Mi odgovori, ka je stražar tistiva i mena, šteriva so včele i rože na Novine napravile i ide po sveti iskat te med i te rože za Novine. — Včela je priletela v hišo, kje sem dremao, v njej sem tam letala i zdaj me kre vüh zabrnela, — prebüdo sem se. To so bile moje senje. Edna misel me je po tom napadnola, jeli, da ne zamerite, če jo odkrijem. Preveč radi bi včasi kaj od

dobre nebeske Matere Marije, od Božjega Deteta, Jezusa i drugih lepih, potrebnih. hasnovitih reči pisali, pa ne ša mesta. Dve strani falita Novinam. Samo edno perot majo, pa ne morejo do Bethlehena zleteti. „Včelica je pa priletela z dežele jütrovne“ pa si dosta medü drugoga nebrala, par kil bi ga dojšlo za dve strani. Pa rožice so tudi takši tek i po njem takšo žmečavo i tak fino gladko dlako napravile našaj stvarici, ka nas jezernjeki za njé v žepi tiščijo. Pa ništerni kotiček zteh bi napuno dve strani Novin. To mi je samo na pamet prišlo, vö zato ne povem. Tem menje pa ovadim to, ka dve strani Novin koštata štiristokoron vsaki tjedem, daigive dve strani zato tudi teliko. Če bi se pa što li najšeo, ka bi to zvedo lepo prosim g. vrednika, naj nam ga ovadijo.

Zabela je vu Železnoj županji ne prišlo vküp telko, kelko so čakeli. Dalj do pobirali, zdaj že s silov.

Ki se ne pripovali, oni samo te dobijo silje, či na županijo navrženi kontingent, to je množina silja vküp pride.

Vu novo gračoj okrajini je povoden vse otavo zblatila. Trikrat je toča bila, pobila kukurco, hajdino i krumpice. Krumpiči, so i vu drugih krajinah na nikoj prišli, komaj ostane na domači pošel. Pa te sto i sto vagonov krumpiča želejo ad nas.

Cena divjih kostanjov, 1 meterski cent 40 kor.

Dva železniškiva voza sta vu Schneide mühl na Nemškom vküp vdarila. Mrlo je 35 lüdih, med njimi 33 dece. Dosta jih je ranjeni.

49 let stare vojake med 15—30. sept. na dopüst demo pošlejo.

Proškarje, ki so v Marija Trost hodili, so dali 5 koron na Novine.

Dari. Kozár Ferenc z Satahovec 10 k, Cigan Matjas, pogorski topničar 25 k, Kolenko Jožef z D. Bist. 10 k, Lebar Marija z Bresovice 10 k, Tkalec Anton z D. Bist. 5 k, Horvát Ana z Hotize 4 k, Zálig Kata z Hotize 2 k, Zálig Jožefa dovica z Hotize 4 k, Balažie Ana z D. Bist. 10 k, Balažie Ivana žena z D. Bist. 2 k, z G. Bistrice Jakšic Ivana žena 2, Kalenka Martin žena 2 k, Lebar Jožefa žena 2 k, Strenko Jožef i Rous Magda 10 k, Koren Julia z Törinsča 10 k, Forjan Martina družina z Bratonec 50 k, Törner Bára z Törnišča 2 k, Rogač Ivan Telefonist 13 Mesarič Jožef z Izekovec 4 k, z Adrianer Hozjan Marija 20 k, Tkalec Marija 10 k, Kočar Janoš z Lúkačavec 1é k, Martinec Janoš p. 83 pp. z Bákova 10 k, z Izekovec Balažie Marija 10 k, Zoriko Marija 1 k, Nežič Kata V. Polane 1 k, z Bakovec Gábor Magdá 2 k, Horvat Marija 2 k, z D. Bist. Sömen Ana 50 fil, Gjörök Marija 80 fil, Šerbič Marija z Sr. Bist. 1 k, Gábor Orša z Adrianeec 50 fil., Skáfár Geta z Doklezevja 40 fil., Zvér Marija z Bratonec 40 fil., Z

ŽižZov Perša Magda 2 k, Zižek Kata 2 k, Kozár Julia z Martinja 6 k, Kalenc Štefan z Gamilic 8 k, Pétek Ivan, paziteo vrajetih 4 k, Družba Mar sedm. rad. z G. Bist. 2 k, Rože z Zižkov 40 k, Farkas Roza, z Hotize 2 k, Zenkovič Kata z Hotize 2 k, Vinšec Marija z V. Polane 20 k, Mujdrica Roza z D. Lendave 1 k, Horváth Geta i Julia z Törnišča 2 k, Kolbl Agota 1 k, Balažie Marija z Bratonec Korén Bára z Renkovec 2 k, Seruga Jožefod S. Sebesčare 10 k, Forján Štefan z Lipovec 100 k, Seruga Ivan 20. dbr. nábrao 10 k, Zemlič Franciska 50 k, Flegler Ana 4 z Zetinec. Šéinč Orša z G. z G. Bist. 1 k, Špilák Janoš z V. Polane 20 k, Forján Geta od Lipe 10 k, Spilák Jožef 10 dpp. 10 k, Kelene Jožef i Krányec Mária, z V. Polane 20 k. (Dale.)

Pošta. Drotec. Mejte potrplenje, Marijini listi že pridejo. **Štimec.** Vi pozdrav pošilati vsem bratom i sestram prek Müre, — hvala. **Vojaki!** Či ščete, da bi Novine redno vdablali, naslove si, kak se vam premenijo, brz i neposredno pri vrednistvi v Doleciah dajte prepisati. „Veršase“ pa ne pošilajte, to je ne vaša „meštrija“. Vase pozdrave tudi ne morem objaviti, ar ne mam mesta.

Iz strelnih jarkov.

18. aug. 1918. Pred bitkov.

Oblak čaren se vleče prek nas,

Korakajo vojaki skoz vas.

S tühim srcem stopaju h kraju,

Ge smrtno pesem štüki igraju.

Vsak pomisli še na ljubi dom,

Al' sliši hüd' on ta strašen grom.

Rad povedal bi mi še nekaj,

Bog zna še videl bo ga kedaj.

Misel mu le na drage sili,

Le sedaj. ka je v skrajni sili,

V misli izročä njim pozdrave

In jih prosi še za blagoslove.

Bližalo se jarki smrtonosni,

Nega med njimi oči rosni.

Bogi v roke se izročajo

Le Njega za pomoč prosijo.

Pomirjeni se v bran postavijo,

Sovražnika tak premagajo.

Predosta krvi se prelilo je,

Za falat zemlje pridobljene.

Ta zemljica naših bratov bo,

Oni borili so se za njo!

To zemljo hočemo pridržati

Naš narod na svetlo przvati!

Za njo ni le tekla bratja kri?

Zakaj narod pod jarmom ječi?

Kdaj le pride zaželjeni čas,

Da prost boče ljubi narod naš?

Bratjo kri smo dali za svobodo,

Ki jo dosegli h malu bomo.

Oj, pridi zaželjeni čas,

Da le prost bo mili narod nas!

Slavko poročnik.